

ATOMI SO RAZKLANI

Atomi so razklani za prometejsko
sodbo, le nekaj me še
brani, od daleč slišim godbo.
(Edvard Kocbek)

Pred časom mi je znanec dejal, da je ekologija že preveč izkoriščena tema in zato nezanimiva za branje. Drugi je menil, da današnji čas ni primeren za komentiranje dogodkov, s katerimi se človek peha v samouničenje. Zdaj bi menda bilo veliko bolj potrebno razmišljati o dogodkih, ki vro v političnem loncu, pod katerim kuri Slobodan. A treba bo spoznati, da ravno politični dogodki v državi mečejo senco na ekološko problematiko.

Kdor vrta v globine ekologije, bo hitro ugotovil, da ekološka vprašanja niso vprašanja žveplovega dioksida, RAO, strupenih emajlov itd., ampak so to vprašanja sprejetih ali ovrženih političnih odločitev. Zato danes ta problematika bolj kot kemike in fizike zadeva politike. Izvirni ekološki greh povsod in v vseh dobah zagrešijo politiki z odločitvami za takšen ali drugačen razcvet dežele, ki jo vodijo. Strokovnjaki na področju atomske fizike vedo, da so nevarnosti radioaktivnih sevanj pravzaprav neobvladljive in se zato zavedajo (ne)varnosti JE ter njim pripadajoče tehnologije za pridelavo in predelavo jedrskega goriva. A zaradi političnih sil, ki iz potrebe po ohranitvi starega stanja manipulirajo z jugoslovanskim jedrskim programom, nekateri strokovnjaki obveščajo javnost tako naivno, da lahko že malo bolj zavzet laik odkrije nasprotujoče si podatke v njihovih sporočilih. Verjeti bi morali pač zato, ker pišejo atomski strokovnjaki! Če že ne za vse ekološke probleme je vsaj za nevarnosti in škodo, ki jo povzročajo JE, možno trditi, da je to politični problem.

Toda pustimo tokrat vnemar tiste politične vrhove, ki v ti-hem paktu z jedrskim lobijem ne vidijo in ne slišijo, kako nuklearci ravnaajo z ljudskim denarjem. Tokrat bi rad opozoril pisca članka Slovenija, jedrsko smetišče, objavljenim v Našem času št. 39/88, na nekatere pasti in zanke, ki si jih ekologi sami natikamo okoli vratu. Ob prebiranju sem dobil občutek, da so članek navdihnili bolj nuklearci kakor ekologi. V tem trenutku je polemika o velikosti odlagališča RAO kljub vsej argumentaciji lahko usodna, saj zelo povečuje manevrski prostor nuklearcem. Izpostavljanje velikosti odlagališča predstavlja kvaliteten premik za odločitev, da odlagališče bo, kajti v tako zastavljeni verbalni borbi je treba nuklearcem reči le še to, da bodo upoštevali naše mnenje in ne bodo zgradili odlagališča za dvajset JE, ampak samo za pet. Pisec članka najbrž ne pozna stališča s protestnega zbora jeseni 87. Bilo je kratko in jasno: Odlagališče RAO? Ne!

Celjsko društvo za varstvo okolja je ob pisanju, ki je razkrivalo, da GZL dela raziskave za NEK, ostro ponovilo protest Velenjčanov. Zato menim, da mora velenjsko ekološko gibanje poiskati tesnejše povezave v regiji! To bi bilo koristneje kot moledovati okoli organov oblasti za obljube, ki so jih ti že dali. Pa menda možje, kot sta Dušan Šinigoj in Miran Potrč, ne bodo snedli svojih besed, ki so jih dali delegaciji s protestnega shoda? Izkušnje kažejo, da se raziskovalci, ki jih novači NEK, požvižgajo na besede najvišjih mož v republiki. Zato sem prepričan, da se bodo požvižgali tudi na vprašanje iz članka Slovenija, jedrsko smetišče.

Ker smo prepričani, da imamo prav, moramo zaradi sebe preprečiti gradnjo odlagališča RAO. To lahko napravimo samo z budnostjo. Starši, otroci, kolesarji, sprehajalci, gobarji, zaljubljeni, lovci, kmetje, planinci, gozdarji,... Vsi ti lahko pravočasno odkrijejo, kje in kako veliko gnojno jamo nam želi zgraditi jedrski lobi. In kakor stvari sedaj tečejo, bodo terenska dela stekla takoj, ko bo skopnel sneg zime, ki je pred vrati.

Kaj se bomo z nuklearci pravdali o velikosti jedrskega smetišča!? Preprečiti je treba, da bi ga gradili ilegalno in proti naši volji.

Po tej zavrnitvi lahko kdo od atomščikov postavi zvito vprašanje, kaj naj potlej storijo z neustrezno (!?) hranjenimi RAO v Krškem? Predlagam, da se postavimo v pozo naivneža, kakršno je pred kratkim uporabilo Gorenje GA v svojem odgovoru ŠED. Malo ga lahko prikrojimo za svoje potrebe in rečemo: »Še nikjer v svetu niso zadovoljivo rešili vprašanja RAO – le zakaj bi ga morali mi?«